

Dr. habil. Udvarvölgyi Zsolt András, PhD

történész, szociológus, főiskolai tanár

Miskolci Egyetem BTK Alkalmazott Társadalomtudományok Intézet

Falusi Gyűjteményes Ház Árpádhalom

Egy éve, 2022 júliusában nyitotta meg kapuját a Csongrád-Csanád vármegyei Árpádhalom községben, Orosházától mintegy 10 km-re egy kiváló hely- és közlekedéstörténeti kiállítás, a **Falusi Gyűjteményes Ház**. A helyi illetőségű Lantos Zoltán és fia, Lantos Alex magánkezdeményezésére berendezett és folyamatosan bővülő, gazdag kollekciónal büszkélkedő régi parasztház a faluban a Kossuth Lajos utca 18. szám alatt található. A Ház telefonos, e-mailes vagy Messengeres bejelentkezés után, előzetes egyeztetés alapján látogatható, de a kiállítás megálmodói és kivitelezői rugalmas és vendégszerető emberek. 2023. augusztus 7-én jártam a Gyűjteményes Házban, de az itt szerzett élmények, a gazdák kedves fogadtatása sokáig emlékezetes maradt számomra. Az volt a benyomásom, hogy szenvedélyes gyűjtőkkel, hozzáértő szakemberekkel és igazi értékmentőkkel találkoztam.

Ide kívánczik a szórólapjukon található, frappáns és találó pár sor: „*Érdekelnek a régi tárgyak? Mi tudjuk, hogyan vezette háztartását a Nagyi! Veterán motor rajongó vagy? Mi tudjuk, mivel ment Nagyapád! Ismerd meg a patinás, molyrágta világot! Hozd a nagyszülőket is!*” És valóban, szinte minden napra jut látogató, minden korosztályból, akik vagy helyiek, ill. környékeliek, vagy elszármazottak, vagy csak a múlt emlékei iránt érdeklődő turisták.

Azt is örömmel konstatáltam, hogy Árpádhalom község önkormányzata támogatta az alapítókat, a gyűjtemény helyéül szolgáló régi és üres parasztház önkormányzati tulajdon, amelyet térítésmentesen bocsátottak Lantosék rendelkezésére és a működtetéshez szükséges rezsit is az önkormányzat állja. A kissé eklektikusan berendezett, de arányos, befogadható

mennyiségű, érdekes és már a középkorú látogatóban is nosztalgikus érzéseket keltő tárlat egyik ékköve a motoros körökben jól ismert veterán vasparipa gyűjtemény, amely tökéletes állapotban lévő, üzemképes Csepel és Danuvia járgányokból, alkatrészekből, kiegészítőkből különféle motoros ereklyékből, plakátokból, könyvekből és Lantos Zoltán által, kiállításokon, motor szépségversenyeken nyert díjakból, kupákból és elismerésekből áll. Véleményem szerint a kollekciónak a legszebb darabja, egy 1950-es, csodálatosan felújított és lefényezett Csepel motorkerékpár volt.

A ház többi részében, ill. az udvaron Lantos Alex régiség gyűjteménye tekinthető meg. A teljesség igénye nélkül láthatunk itt a bejárat mellett rögtön egy régi kukoricamorzsolót, majd a szobákban szekrényeket, ágyakat, rádiót, vasalókat, diavetítőt, fényképezőgépeket, női és férfi ruhákat, cipőket, egy korabeli mosdótálat, konyhai eszközök egész seregét, üvegeket, dísztányérokat. Impozáns méretű a szövőszék, kihagyhatatlan a sok egykori háztartásban megtalálható Singer varrógép, ill. egy rokka is helyet kapott a kemencére állítva. Talán az egyik legszembetűnőbb „kincs” egy világjáró koffer a szekrény tetején. A látogató belelapozhat korabeli újságokba, könyvekbe, bélyeggyűjteménybe, igazolványokba, egyéb dokumentumokba is. A gyűjtők nem feledkeztek el az oktatásról sem, külön kis minitárlaton tekinthetünk meg korabeli osztályfotókat, „sulis” ereklyéket, az egykor a Károlyi-Berchtold-kastélyban működő általános iskoláról. A ház oldalán és az udvaron meg kaszák, kapák, gereblyék, hordók, a mezőgazdasági munkákhoz szükséges, számos egyéb eszköz és szerszám sorakozik példás rendben.

Lantos Alex elmondása szerint sokszor az utolsó pillanatokban, lomtalanítások során, pincékből, padlásokból, fészerekből jut hozzá ódon és használt, de sokszor gyönyörű és ritka használati tárgyakhoz, eszközökhöz, ruhákhoz, de könyvekhez, bélyegekhez és egyéb papírrégiségekhez is. A múlt emlékei ezek, amelyek egy már letűnt világot idéznek meg a látogatók előtt, és olyan jó érzés volt azt is látni, hogy a sokszor elfeledett tárgyi emlékek ilyenformán megmaradtak az utókornak. Jó szívvel ajánlom a Falusi Gyűjteményes Ház megtekintését minden múlt és vidék iránt érdeklődőnek, és nem csak az árpádhalmiaknak és környékbelieknek.

Aki kedvet kapott a látogatáshoz, itt érdemes keresni a gyűjtemény fenntartóit:

Telefon: + 36 30 854-7955

E-mail: falusigyujtemenyeshalom@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/falusigyujtemenyeshazarpadhalom/>

